

Matka arjesta kaupunkistrategiaan – ja kaupunkistrategiasta takaisin arkeen

**Kotoutuminen, työllisyys,
hyvinvointi**

PORVOO BORGÅ

Esityksen sisältö

1. Strategia luo suuntaa
 2. Strategiasta Hyvinvointisuunnitelmaan ja arjen hyte-työhön
 3. Kaupunki johon kotiudutaan
- Keskeisiä havaintoja ja esimerkkejä

Kaupunkistrategia luo suuntaa

Strategiakoordinaattori
Jaana von Denffer

PORVOO BORGÅ

Yleisesti kuntastrategioiden valmistelusta

- Olemme kehityspolun alkuvaiheessa. Kuntastrategian laatiminen on ollut lakisäätöistä vasta vuodesta 2015 alkaen.
- Kuntia ohjaa jokseenkin erilaiset lähtökohdat. Emme voi suoraan hyödyntää yritysmaailman käytänteitä strategian laadintaan.
- Yhteisiä vakiintuneita tapoja ei oikein ole. Toisaalta jokainen kunta on omanlaisensa.

Lähtökohtia Porvoon strategian valmistelulle

- Uusi kaupunginjohtaja kesällä 2024.
- Osin uudet päättäjät huhtikuussa 2025, poliittiset paikkaneuvottelut toukokuussa.
- Uusi strategiakoordinaattori kesäkuussa 2025, jolloin myös perustettiin valmistelun ajaksi työryhmä.

→ Aito uusiutumisen mahdollisuus

Strategia valmistui kymmenessä kuukaudessa

Laaja taustavalmistelu ja osallistaminen

Toimintaympäristön kuvaus

Kaupungin toimintaympäristöstä on laadittu laaja analyysi, joka sisältää nykytilan kuvauksen ja valtuustokauden aikana ennakoitua muutokset toimintaympäristössä.

Tulevaisuus-työpajat

Syksyn aikana on pidetty 65 työpajaa, joihin on yhteensä osallistunut noin 600 henkilöä. Vastaajina mm. kaupungin henkilöstöä, elinkeinofoorumi, Posintra, Merellisen Porvoon edustajat, Porvoon kylät, Porvoon vanhempainyhdistykset, Vanhan Porvoon kauppiasyhdistys sekä Vanhan Porvoon asukasyhdistys.

Asukkaiden palaute

Asukkaille on järjestetty kaksi asukastyöpajaa. Yksityishenkilöt ovat antaneet suoraan palautetta verkkolomakkeen kautta, ja asukkaita on haastateltu Porvoon ympäristössä koko strategian valmistelutyön ajan. Yhteensä on saatu näin noin 500 asukkaan palautteita.

Kaupungin-hallituksen ja -valtuuston strategiaseminaarit

Syksyllä kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle on pidetty osallistavia strategiaseminaareja.

Ehdotusvaiheen palautteet ja lausunnot

Kaupungin verkkosivuille avattiin kaikille avoin palautekysely, johon oli mahdollista jättää kommentteja ja muutosehdotuksia kaupunginjohtajan kaupunkistrategiaesityksestä. Kaiken kaikkiaan palautteita saatiin noin 100 hengeltä. Lisäksi saatiin lausuntoja lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä.

Taustaselvitykset

Kaupunkistrategian taustaksi on laadittu selvitys kaupungin kustannusrakenteesta, hankittu analyysi kaupungin Porvoon maahanmuuton tulevaisuusnäkömystä sekä tehty luottamus- ja maine-selvitys.

Tulevaisuuteen
uskovat, vahvojen
perustaitojen
lapset ja nuoret

Puhdas,
kaunis ja
kutsuva
elinympäristö

Kaupunki
johon
kotiudutaan

Vaikuttavuutta
elinvoiman
edistämiseen

Toimintakulttuuri – Henkilöstö ja johtaminen – Talous – Kärkihankkeet

Muutosvoimainen ja myönteinen Porvoo

Toteutumisen arviointia ja seurantaa

STRATEGIAMITTARIT

Tulevaisuuteen uskovat, vahvojen perustaitojen lapset ja nuoret

Varhaiskasvatuksen korkeakoulutetun henkilöstön kelpoisuudesta

Nykytilä: Vuonna 2025 varhaiskasvatuksen opettajat 62,3 % ja varhaiskasvatukseen toimivien 36,9 %.

Tavoitetaso: Vuonna 2025 varhaiskasvatuksen opettajat ja varhaiskasvatukseen toimivien vähintään 75 %.

Opetuksen oppimistulokset paranevat

Nykytilä: Määrämittausta varten (matematiikka sekä äidinkieli) vuosi.

Tavoitetaso: Keskimmäiset prosentitulosarviot oppi- ja taitotulokset edellä viiteitä tulla strategiakaudella (alle 70 prosentitulosarvoista).

Tavoitetaso: Luki- ja matematiikka 80 % oppilaita (3 ja 11 saavuttaa 6- luokalla vähintään keskeisten strategiakaudella).

Tavoitetaso: Matematiikka 4-9 luokkien oppilaiden taitotuloksissa keskimääräinen osuus on vähintään 8,0 strategiakaudella.

Tavoitetaso: Luki- ja matematiikan osaamisen taso on kansallisen keskeisten yläpuolella kansallisesti järjestettävissä kokeissa.

Opetuksessa lasten poissaolot vähenevät

Nykytilä: Hyt keskimäärin 76,6 poissaolokuntavuorokautta.

Tavoitetaso: Keskimmäiset prosentitulosarviot oppi- ja taitotulokset edellä viiteitä tulla strategiakaudella (alle 70 prosentitulosarvoista).

Tavoitetaso: Luki- ja matematiikka 80 % oppilaita (3 ja 11 saavuttaa 6- luokalla vähintään keskeisten strategiakaudella).

Tavoitetaso: Matematiikka 4-9 luokkien oppilaiden taitotuloksissa keskimääräinen osuus on vähintään 8,0 strategiakaudella.

Tavoitetaso: Luki- ja matematiikan osaamisen taso on kansallisen keskeisten yläpuolella kansallisesti järjestettävissä kokeissa.

Hyte-kerroin säilyy Suomen yläpuolella, Suomen parhaiden kuntien joukossa

Nykytilä: Vuonna 2025 Porvoon hyte-kerroin oli 76 pistettä. Vertailukunta* keskiarvo oli 71 pistettä, koko Suomen keskiarvo oli 63 pistettä.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 hyte-kerroin on enintään 15 prosenttia lähempänä koko maan keskiarvoa.

Tavoitetaso: Hyte-kerroin pysyy vähintään vertailukuntien keskiarvon yläpuolella.

Kaupunki johon kotiudutaan

Vieraskielisten 18-64-vuotiaiden työttömyysaste laskee

Nykytilä: Vuonna 2025 vieraskielisten 18-64-vuotiaiden työttömyysaste oli 21 prosenttia.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 työttömyysaste on enintään 15 prosenttia.

Saavutettu kielitaitotaso kotoutumis- ja koulutuspolun parane

Nykytilä: Vuonna 2024-2025 kaikki erittelyt olivat saavutettuina.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 koulutuspolun päätavoitteet vähintään 95 prosenttia saavutettuina.

EVP-indeksi (elinvoima, vetovoima, pitovoima) paranee veto- ja pitovoimatoilustensa osalta

Nykytilä: Vuonna 2025 Porvoon EVP-indeksi oli 179 kkcO2e (asukas kohti). Vertailukunta* keskiarvo oli 174 kkcO2e.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 EVP-indeksi on enintään 15 prosenttia lähempänä koko maan keskiarvoa.

Vesien tila paranee, viemäriverkostoon vuotuisen sade- ja pohjaviesien määrä (vuotovesimäärä) pienenee

Nykytilä: Vuonna 2025 viemäriverkostoon vuotuisen sade- ja pohjaviesien määrä oli 117 kkcO2e (asukas kohti).

Tavoitetaso: Vuonna 2029 viemäriverkostoon vuotuisen sade- ja pohjaviesien määrä on vähintään 10 prosenttia vähemmän.

STRATEGIAMITTARIT

Puhdas, kaunis ja kutsuva elinympäristö

Kasvihuone-kaasupäästöt vähenevät

Nykytilä: Vuonna 2025 kasvihuonekaasupäästöt olivat 179 kkcO2e (asukas kohti).

Tavoitetaso: Vuonna 2029 kasvihuonekaasupäästöt on vähintään 10 prosenttia vähemmän.

Vesien tila paranee, viemäriverkostoon vuotuisen sade- ja pohjaviesien määrä (vuotovesimäärä) pienenee

Nykytilä: Vuonna 2025 viemäriverkostoon vuotuisen sade- ja pohjaviesien määrä oli 117 kkcO2e (asukas kohti).

Tavoitetaso: Vuonna 2029 viemäriverkostoon vuotuisen sade- ja pohjaviesien määrä on vähintään 10 prosenttia vähemmän.

Kaupungin omien suojelujen metsien osuus kasvaa

Nykytilä: Vuonna 2025 kaupungin omien suojelujen metsien osuus oli noin 13 prosenttia.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 kaupungin omien suojelujen metsien osuus on vähintään 17 prosenttia.

Puurakentamisen edellytyksiä lisätään

Nykytilä: Puurakentamisen edellytyksiä lisätään.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 puurakentamisen edellytyksiä lisätään.

STRATEGIAMITTARIT

Vaikuttavuutta elinvoiman edistämiseen

Yli yhden miljoonan euron liikevaihdon yritysmäärä kasvaa

Nykytilä: Vuonna 2025 Porvoossa 256 yritystä oli yli yhden miljoonan euron liikevaihtoa.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 yli yhden miljoonan euron liikevaihdon omaavia yrityksiä on vähintään 300 kappaletta.

Työttömien määrä, joista maksetaan työttömyyskorvauksia (ns. saakkomaksut) laskee

Nykytilä: Vuonna 2025 Porvoossa 256 työttömää oli maksettu työttömyyskorvauksia.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 työttömien määrä on vähintään 10 prosenttia vähemmän.

Luovutetut yritystontit vähintään viisi kappaletta vuosittain

Nykytilä: Vuonna 2025 luovutettiin 5 tonttia.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 luovutettujen yritystonttien määrä on vähintään 5 kappaletta vuosittain.

Matkailutulot kasvavat

Nykytilä: Vuonna 2025 Porvoon matkailun tulot olivat 64 miljoonaa euroa.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 matkailutulot on vähintään 80 miljoonaa euroa.

STRATEGIAMITTARIT

Myönteinen, kuunteleva ja ystävällinen kaupunki

Kaupunki-organisaation maine paranee vuorovaikutuksen ja hallinnon osalta (asukaspalaute)

Nykytilä: Vuonna 2025 Luottamuksellinen kaupunki-organisaation maine oli 2,84/5,00 ja vuorovaikutuksen 2,88/5,00.

Tavoitetaso: Vuonna 2028 Luottamuksellinen kaupunki-organisaation maine on vähintään 3,30/5,00 ja vuorovaikutuksen 3,30/5,00.

E-Porvoon, asiakkaiden tyytyväisyys asiointiin: kolme tähteä / neljä tähteä

Nykytilä: Vuonna 2025 E-Porvoon tyytyväisyys asiointiin oli 3,8/5,00.

Tavoitetaso: Vuonna 2028 E-Porvoon tyytyväisyys asiointiin on vähintään 4,2/5,00.

E-Porvoon, asiointin nopeus: Kaikkiin palautuksiin vastataan tavoiteajassa (palvelulupaus seitsemän päivää)

Nykytilä: Vuonna 2025 E-Porvoon tyytyväisyys asiointiin oli 3,8/5,00.

Tavoitetaso: Vuonna 2028 E-Porvoon tyytyväisyys asiointiin on vähintään 4,2/5,00.

Uudistuskyykyinen henkilöstö ja kyvykäs johtaminen

Terveysperusteiset henkilöstön poissaolot pysyvät noin neljässä prosentissa

Nykytilä: Vuonna 2025 terveystieteiden poissaolot olivat 4,18 %.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 terveystieteiden poissaolot on vähintään 3,8 prosenttia.

Henkilöstön suositelluhalukkuus pysyy korkeana

Nykytilä: Vuonna 2025 henkilöstön suositelluhalukkuus oli 85 %.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 henkilöstön suositelluhalukkuus on vähintään 85 %.

STRATEGIAMITTARIT

Vakaa ja kestävä talous

Kaupungin talous pysyy tasapainossa

Nykytilä: Vuonna 2025 kaupungin talous oli tasapainossa.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 kaupungin talous on tasapainossa.

Toimintakate asukasta kohden lähenee vertailukuntien keskiarvoa

Nykytilä: Vuonna 2025 toimintakate oli 2,95 euroa/asukas.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 toimintakate on vähintään 2,95 euroa/asukas.

Lainakanta säilyy kuntien keskiarvon alapuolella

Nykytilä: Vuonna 2025 lainakanta oli 1,50 euroa/asukas.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 lainakanta on vähintään 1,50 euroa/asukas.

C-salkussa olevien rakennusten määrä vähenee

Nykytilä: Vuonna 2025 C-salkussa olevien rakennusten määrä oli 1000.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 C-salkussa olevien rakennusten määrä on vähintään 800.

STRATEGIAMITTARIT

Kärkihankkeiden määrätietoinen edistäminen

Kokoniemen liikuntakeskus

Nykytilä: Kokoniemen liikuntakeskus on suunniteltu.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 Kokoniemen liikuntakeskus on valmistunut.

Puistokatu

Nykytilä: Puistokatu on suunniteltu.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 Puistokatu on valmistunut.

Joukkoliikenteen matkustajamäärät kasvavat joka vuosi

Nykytilä: Vuonna 2025 joukkoliikenteen matkustajamäärä oli 1000000.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 joukkoliikenteen matkustajamäärä on vähintään 1100000.

Länsirannan eteläosa

Nykytilä: Länsirannan eteläosa on suunniteltu.

Tavoitetaso: Vuonna 2029 Länsirannan eteläosa on valmistunut.

30

31

32

33

Valmistelun aikana tehtyjä havaintoja

Neljän vuoden pituinen strategia

Ylhäältä alas vai alhaalta ylös

Kuullaan mutta ei kuulla

Lentokorkeus ja kunnianhimon taso

Perustyö ja muutosjohtaminen

Neljän vuoden pituinen strategia

Kuntavaalit ja poliittiset paikkaneuvottelut

Strategian valmistelu

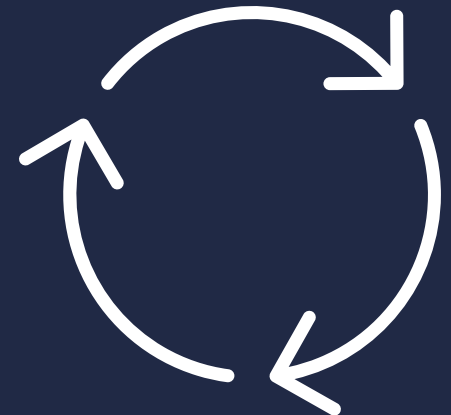
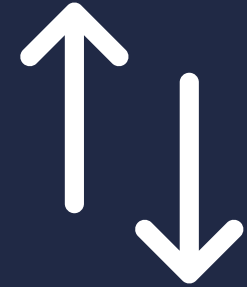

Strategian toimeenpano

Ylhäältä alas vai alhaalta ylös

- Strategiselta tasolta operatiiviselle tasolle vai operatiiviselta tasolta strategian tasolle?
- Tutkimuksen mukaan 'sekä–että'. Vuorovaikutteinen tehdä strategiaa on usein toimivin.
- Strategia prosessina on jatkuvaa.

Kuullaan, mutta ei kuulla

- Vuoropuhelu pitää mahdollistaa paremmin.
- Kaikkien ääntä tulee kuulla.
- Kaikkea ei voi painottaa yhtä vahvasti.
- Strategia on suuria linjoja ja suuntavalintoja tulevaisuutta varten.

Lentokorkeus ja kunnianhimon taso

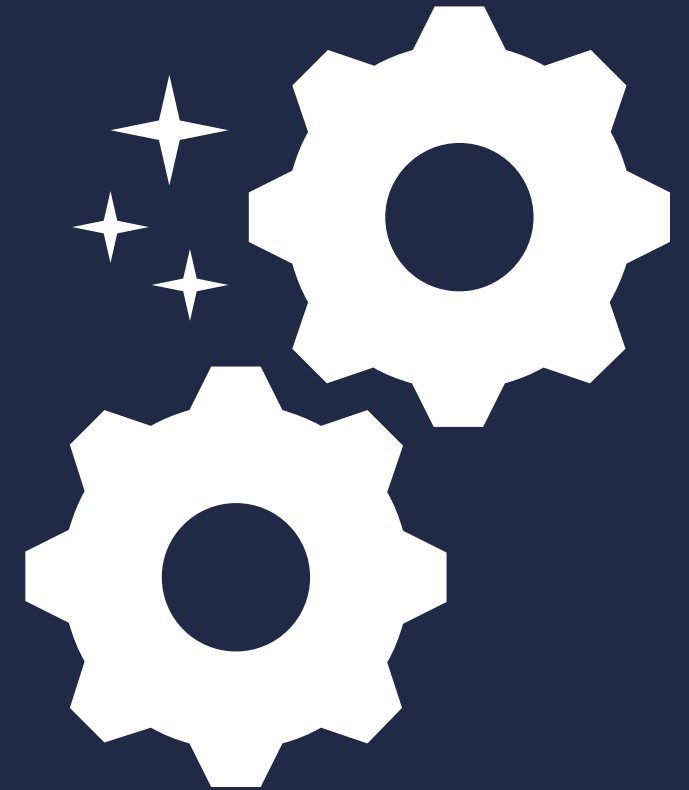
- "Korulauseet". Strategian täytyy olla kansantajuinen ja konkreettinen – kyllä ja ei.
- Päämäärien ja tavoitteiden täytyy olla kunnianhimoisia – kyllä ja ei. 🚦
- Realismi on parempi energianlähde kuin idealismi lyhyellä aikavälillä.

Perustyö ja muutosjohtaminen

1. Lakisääteiset tehtävät (pitää tehdä)
2. Muut tehtävät (kannattaa tehdä)
3. Arvovalinnat

Johtaako strategia kaikkea vai
muutosjohtaako vain valittuja osuuksia
per valtuustokausi?

Strategiasta Hyvinvointisuunnitelmaan ja arjen hyte-työhön

Hyvinvointikoordinaattori
Petra Bärlund-Hämäläinen

PORVOO BORGÅ

HYTE asuu peruspalveluissa. Hyvin paljon on sitä hyteä. Vajeiden tunnistamista, puuttumista ja suunnan parantamista. Johtamista.

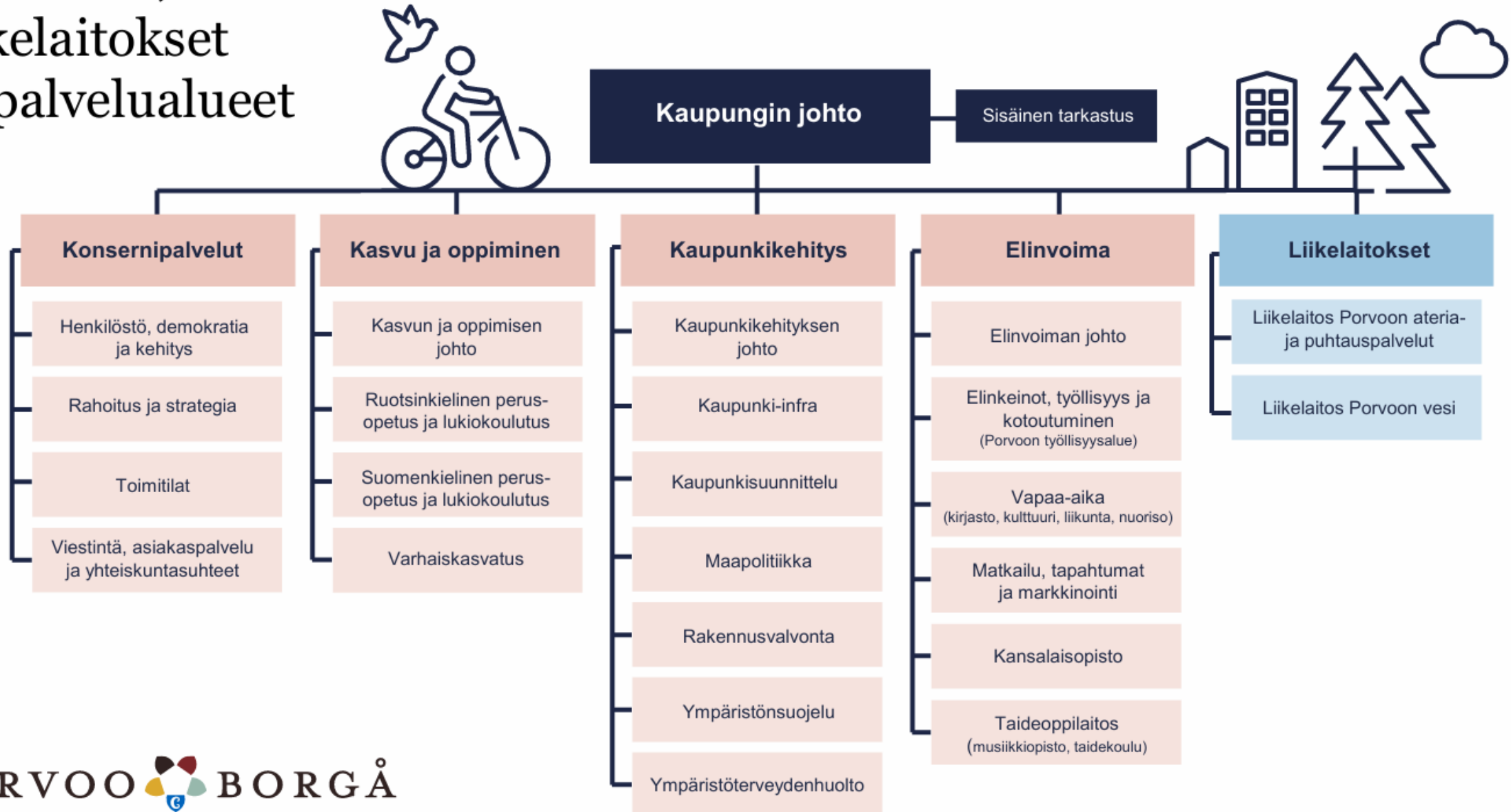
Monta läpileikkaavaa aihetta, yhteistyötä monen tahon kanssa.

Asukkaalla myös oma vastuu.

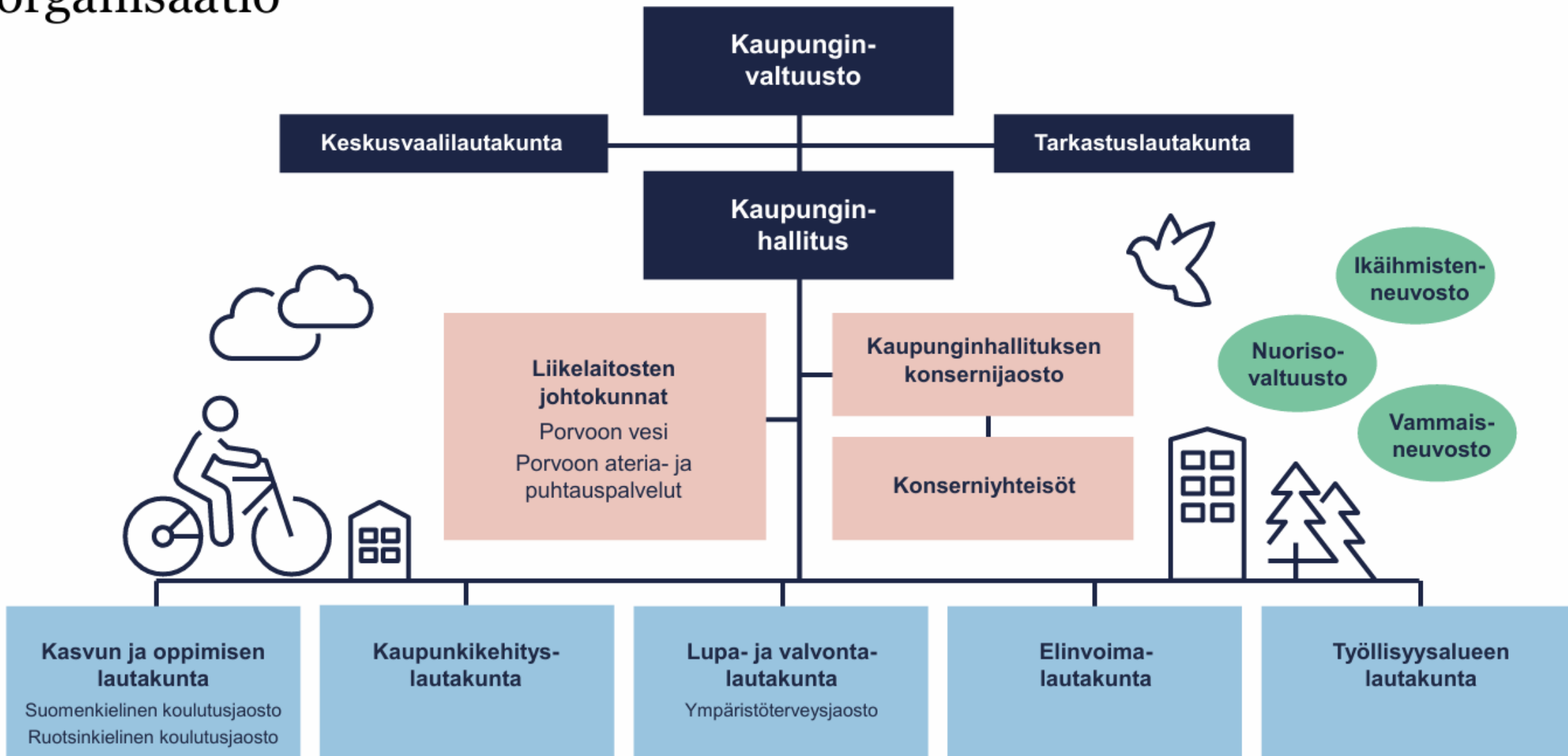

Kaikilla, tai lähes kaikilla on hyte-rooli useassa teemassa: yhteistyö eri toimijoiden ja asukkaiden kanssa, mielenterveyden edistäminen, liikunnallinen elämäntapa, luonnon hyvinvointivaikutukset, osallisuus, yhteisöllisyys, ehkäisevä päihdetyö, elintavat, vanhemmuuden tukeminen, arjen turvallisuus, toimintakyky, kaatumisen ehkäisy, syrjäytymisen ehkäisy, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ...

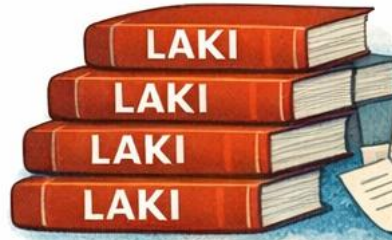
Toimialat, liikelaitokset ja palvelualueet

Luottamushenkilö- organisaatio

oispa yksinkertaista

- Monta lakia ja lakien tulkinta
- Resurssit

- Jo olemassa olevat asiakirjat eri syklissä
- Hyvä ja kuvaileva kaupunkistrategia

Ymmärryksen eri tasot,
eri mielikuvat mitä hyte on.

Valtava
informaatio-ohjaus

- Innovatiiviset ja aktiiviset toimialat kehittäjinä
- Hyten laaja-alaisuus

- Tuplaraportoinnin tunne

- Johdon tuki. Valtuustolle.
Työn ja tekemisen fokus.

Strategia käännetään arjeksi – mutta rajaten

Kaupunkistrategia on meillä **ykkösohjaus** ja hyvinvointisuunnitelma on sen **HYTE-käännös arkeen**. Konkreettiset teot elävät toimialojen ohjelmissa ja talousarviossa. HYTE-johtoryhmä tukena.

Tietoinen keventäminen. Kokoava, keskeisimmät asiat, luettavuus ja lisäksi raportointitapa jo olemassa oleviin rakenteisiin.

Tietoinen rajaus. Pidämme kokonaisuuden koossa neljällä painopisteellä: mielen hyvinvointi, liikunnallinen elämäntapa, yhteisöllisyys ja osallisuus, arjen turvallisuus. Painopisteet ohjaavat arjen ympäristöihin – sinne missä kaupunki oikeasti vaikuttaa.

Porvoon kaupunkistrategia 2026–2029 asettaa kaupungin kehityksen suunnan, jossa korostuvat asukkaiden arjen sujuvuus, tulevaisuudenusko, elinympäristön laatu sekä mahdollisuus kotiutua, viihtyä ja kytkeytyä yhteisöihin eri elämäntilanteissa. Näistä strategisista lähtökohdista on johdettu hyvinvointisuunnitelman painopisteet, jotka konkretisoivat strategian asukasvaikutuksia.

Mielen hyvinvoinnin edistäminen tukee strategian tavoitetta vahvistaa arjen hallintaa ja tulevaisuudenuskoa sekä ehkäistä kuormitusta ja yksinäisyyttä myös elämänmuutoksissa, joita väestörakenteen muutos tuo mukanaan.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen kytkeytyy strategian linjauksiin elinympäristöstä ja arjen ratkaisuisista, jotka mahdollistavat aktiivisen arjen kaikille – myös ikääntyneille, joiden toimintakyvyn tukeminen ja turvalliset liikkumisen mahdollisuudet ovat keskeisiä.

Yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen vastaa strategian tavoitteeseen olla kotoisa ja myönteinen kaupunki, jossa asukkaat voivat osallistua, vaikuttaa ja löytää yhteyksiä; tämä on tärkeää erityisesti ikääntyneiden yksinäisyyden ehkäisyssä ja arjen mielekkyyden vahvistamisessa.

Arjen turvallisuuden edistäminen puolestaan tukee strategian tavoitetta turvallisesta kotikaupungista: esteetön ja saavutettava arki, ennaltaehkäisy ja varautuminen näkyvät käytännössä niin, että arjen tuki ja palveluohjaus ovat ymmärrettäviä ja saavutettavia ja ikääntyvän väestön asumisen tarpeita ennakoidaan ja kehitetään niitä vastaavia asumisratkaisuja. Yhdessä nämä painopisteet vievät kaupunkistrategian toimeenpanoa eteenpäin nimenomaan porvoolaisten arjen kautta – lapsista ja nuorista työikäisiin ja ikääntyneisiin.

Hyvinvointi ja arjen turvallisuus edistyvät Porvoossa pääosin osana perustyötä: palveluissa, arjen ympäristöissä ja poikkihallinnollisessa yhteistyössä. Työtä tehdään yhdessä myös paikallisten, alueellisten ja valtakunnallisten kumppanien kanssa, kuten järjestöjen, seurojen, oppilaitosten, yritysten ja asukkaiden kanssa. Yksi keskeinen yhteistyötaho on Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, jonka kanssa sovitaan laaja-alaisesti yhteistyö ja palveluketjut, jotta ohjautuminen tukeen ja palveluihin on sujuvaa ja selkeää.

[Kaupunkistrategia 2026–2029](#)

LUONNOS, 1. ilmevedos vasta.

LUONNOS, työ kesken.
Tässä ei ole vielä kaikki.
Satoja HYTETU-
toimenpiteitä jo nyt.
Johtamisen haaste.

Kaupungin asiakirjat on koottu laajan HYTE-työn kolmen keskeisen päämäärän alle, jotta kokonaisuus on johdonmukainen ja helposti seurattava. Osa asiakirjoista kytkeytyy useampaan päämäärään, joten jaottelu ei ole täysin yksiselitteinen.

Muutosvoimainen ja myönteinen Porvoo 2026-2029

Porvoon kaupungin Hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

Kokooa kaupungin alasuunnitelmat, ohjelmat ja muut ohjaavat asiakirjat ja toimintamallit

Hyvinvointi vahvistuu kokonaisvaltaisesti	Hyvinvointierot kaventuvat kaikissa väestöryhmissä	Asuin- ja elinympäristö vahvistaa hyvinvointia
<ul style="list-style-type: none">• Varhaiskasvatussuunnitelma• Esiopetuksen OPS• Perusopetuksen OPS• Perusopetuksen valmistavan opetuksen OPS• Lukioiden OPS• Vapaan sivistyksen OPS• Nuorisopalveluiden NUPS• Tehostetun nuorisotyön toimintamalli • Kulttuuriohjelma 2030• Kirjaston toimintamalli?• Tapahtuminen toimintamalli?• Liikuntaohjelma 2030• Liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelma • Kävelyn- ja oleskelun edistämishjelma• Pyöräilyohjelma • Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma?• Yksikkökohtaiset YHTA-suunnitelmat (varhaiskasvatus, koulut, nuoriso)• Porvoon kaupungin henkilöstöohjelma ja työsuojelun toimintaohjelma• Henkilöstöpoliittinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma	<ul style="list-style-type: none">• Talousarvio• Taloussuunnitelmat• Investointisuunnitelma • Elinkeino-ohjelma? • Kotoutumishjelma?• Työllisyyden edistämishjelma?• Työllisyyspalveluiden järjestämssuunnitelma• Työllisyyden ja kotoutumisen yhdyspintatyön käsikirja • Opiskeluhohtosuunnitelma• Kulttuurikasvatussuunnitelma	<ul style="list-style-type: none">• Asumisen ohjelma 2030• Maankäytön toteuttamishjelma MATSU• Kaavoitusohjelma • Liikenneturvallisuussuunnitelma • Taideohjelma • Ilmasto- ja ympäristöohjelma • Viheralueohjelma • Varautumissuunnitelma

HYTE-kerroin kirittää meitä

2025: jaettu 7. sija (76 pistettä, Porvoo, Kruunupyö, Orivesi).

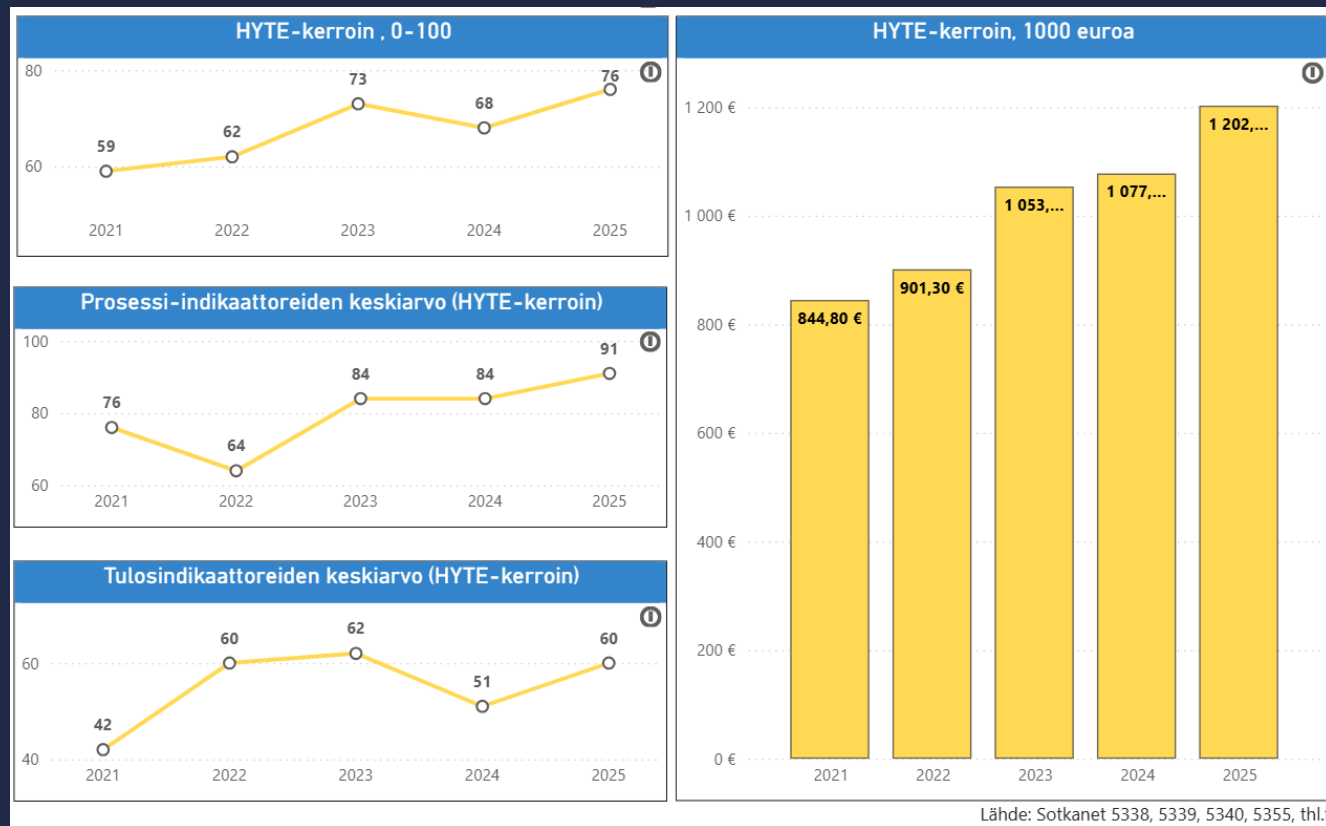
Suora linkki tulosindikaattoreihin:

koulutuksen ulkopuolelle jääminen 17–24 v sekä pitkäaikainen toimeentulotuki 25–64 v ja työkyvyttömyyseläke 25–64 v. (mielenterveys ja toimintakyky)

Epäsuora linkki

prosessi-indikaattoreihin (peruspalvelut rakentavat edellytykset)

Ennaltaehkäisy, laadukkaat peruspalvelut, puheeksiottaminen ja sujuvat palvelupolut.

Tiivistelmä

Tämä hyvinvointisuunnitelma kokoaa valtuustokauden 2026–2029 painopisteet, tavoitteet ja keskeiset toimenpiteet. Porvoossa työ tehdään pääosin osana perustyötä – selkeästi, yhdessä ja tiedolla. Suunnitelma kokoaa ja priorisoi perustyössä tehtävät toimet, ja tekee seurannasta yhdenmukaisen infograafien avulla.

Neljä painopistettä – mitä tavoitellaan

- Mielen hyvinvointi: kuormitus vähenee, yksinäisyys lievittyy ja avun piiriin ohjautuminen on sujuvaa.
- Liikunnallinen elämäntapa: arkiaktiivisuus lisääntyy ja toimintakyky säilyy – liikkuminen on helppoa ja turvallista.
- Yhteisöllisyys ja osallisuus: osallisuuden kokemus vahvistuu ja yksinäisyys vähenee – osallistuminen on yhdenvertaista.
- Arjen turvallisuus: häiriöitä ja tapaturmia ehkäistään, ja avun sekä tuen kanavat ovat selkeitä.

Miten etenemme

- Toteutus tapahtuu palveluissa ja arjen ympäristöissä (esim. varhaiskasvatus ja koulut, nuorisotyö, kulttuuri ja liikunta, kaupunkiympäristö).
- Yhteistyö Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa varmistavat palveluketjut ja ohjautumisen.
- Toimenpiteitä priorisoidaan ja vaiheistetaan talouden reunaehdot huomioiden.

Miten seuraamme

- Valtuustolle raportoidaan vähintään vuosittain osana kaupungin normaalia raportointia.
- Seuranta perustuu tilannekuvaan ja monilähteisiin mittareihin (vaikuttavuus, kokemus, prosessi ja hyvinvointierot).

Kotoutujat

Kun varmistamme, että kansainväliset asukkaat löytää arjen tuen, yhteisöt ja palvelut, rakennamme samalla hyvinvointia, terveyttä, osallisuutta ja työllistymisen polkua. Kiinnittyminen.

Läpileikkaavasti hyvinvointisuunnitelmassa: **monikielisyys, selkeä kieli, saavutettavuus ja heikosti tavoitettavien ryhmien tavoittaminen.**

Turvallisuudessa esim: **nollatoleranssi rasismiin ja kaupunkitasoinen puuttumisen malli.**

Työllisyys

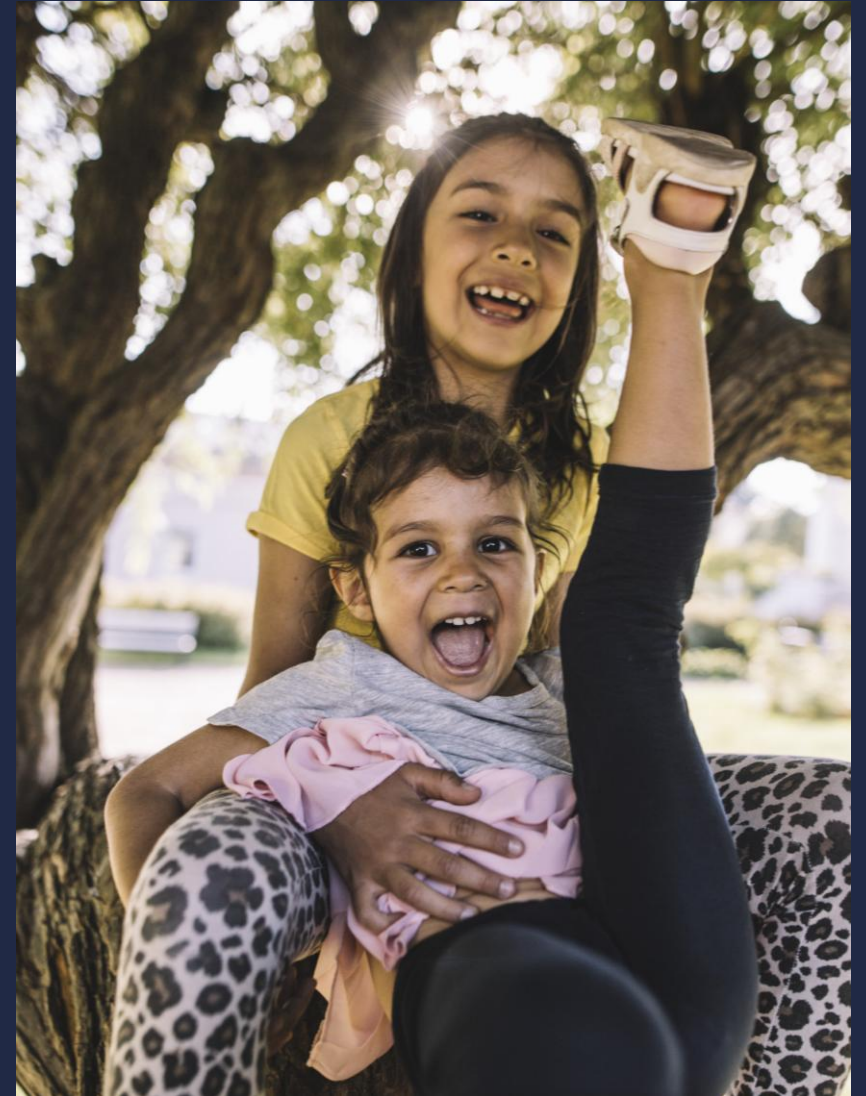
Kun vahvistamme ihmisten toimintakykyä, osallisuutta ja arjen tukea, vahvistamme samalla työllistymisen edellytyksiä.

Hyvinvointisuunnitelmassa: Työllisyys näkyy erityisesti **tilannekuvassa ja mittareissa** (nuorten työttömyys, pitkäaikaistyöttömyys, syrjäytymisriski) työikäisten osallisuus/tilannekuva -osiossa.

Mielen hyvinvoinnissa työ- ja toimintakyky mainitaan perusteluna.

Rohkeasti yksinkertaistaen. Vaikuttava hyte-työ ei ole lisää tekemistä, vaan samaan suuntaan tekemistä.

- **Ei uusia rakenteita – vaan olemassa olevan suuntaaminen.**
- **Selkeä ohjausketju:** strategia → hyvinvointisuunnitelma (rajattu) → toimialojen ohjelmat & talousarvio → Hyvinvointikertomus → strategia. Huomioiden HYTE-neuvottelut.
- **Yksi yhteinen rakenne,** joka estää “himmeliä” leviämästä ja tekee työstä johdettavaa.
- **Ankkurointi** perustyöhön ja sen kehittämiseen. Vastinparien löytämistä.
- **Arjen juurisyyt ja ennaltaehkäisy.**
- **Valittujen indikaattoreiden kehityksen seuranta.** Johtamisen ja päätöksenteon tuki.

Kaupunki johon kotiudutaan

Kotouttamispäällikkö
Jenny Broberg

PORVOO BORGÅ

Miksi kotoutuminen nousi strategian kärkeeseen?

1. Tieto teki suunnan näkyväksi

- toimintaympäristön kuvaus ja maahanmuuton tilannekuva
- väestökehitys ja työvoiman saatavuus konkretisoituivat

2. Johto tunnisti merkityksen

- vahva tuki ja myönteinen suhtautuminen
- kotoutuminen nähtiin elinvoiman kysymyksenä

3. Asia pidettiin esillä

- sinnikäs työ, yhteinen keskustelu ja ymmärryksen rakentaminen

Miltä strategia näyttää arjessa?

- Strategian vaikutus näkyy siinä, miten sujuvasti palvelut toimivat käytännössä
- Asukkaiden tulee pystyä löytämään oikeat palvelut, ymmärtämään prosessi ja etenemään ilman tarpeetonta kuormitusta
- Palvelukohtaamiset rakentavat luottamusta julkiseen toimintaan – tai heikentävät sitä
- Hyvät väestösuhteet syntyvät arjessa kohtaamisten, kokemusten ja osallisuuden kautta

Haasteet ja ratkaisut

Kotoutumisen nykytila – keskeiset havainnot

- Osaaminen ei vielä vastaa muuttuvaa asiakaskuntaa
- Palvelut eivät riittävästi vastaa kasvaviin tarpeisiin
- Palvelut ovat hajallaan
- Vastuu ei jakaudu riittävästi
- Vaikuttavuus jää hajanaiseksi

Ratkaisut

- Koko kaupunki osallistuu kotoutumiseen. Kaupunkiorganisaation eri palvelualueet, työnantajat, yrittäjät, yhdistykset ja asukkaat luovat yhdessä edellytyksiä onnistuneelle kotoutumiselle ja kaupungin kansainvälistymiselle.
- Ehkäisemme kaupunkialueiden ja väestöryhmien eriytymistä tasapainoisella kaupunkirakenteen ja palveluiden suunnittelulla. Tarjoamme mahdollisuuksia vapaaehtoistoimintaan sekä maahanmuuttajien tukemiseen.
- Vahvistamme kaupungin henkilöstön monikulttuurista osaamista ja kielitaitoa.
- Perustamme International House Porvoon.

Kaikille kotoisa Porvoo

Haluamme Porvooseen työikäisiä perheitä, opiskelijoita ja osaajia aloille, joille tarvitaan työvoimaa. Tarjoamme turvallisen ja viihtyisän elinympäristön, joka saa muuttajat myös jäämään kaupunkiin. Porvoo kehittyy avoimena ja monikulttuurisena kotikaupunkina, jossa jokainen uusi asukas ja paluumuuttaja tuntee olonsa tervetulleeksi, työllistyy, oppii kotimaisia kieliä, löytää ystäviä ja harrastuksia sekä osallistuu kaupunkielämään. Vahvistamme yhdenvertaisuutta ja ehkäisemme aktiivisesti syrjintää ja rasismia, jotta kaikilla asukkailla on tasavertaiset mahdollisuudet osallistua, työllistyä ja rakentaa elämänsä Porvoossa.

Kansainvälistyvä kotikaupunki

Koko kaupunki osallistuu kotoutumiseen. Kaupunkiorganisaation eri palvelualueet, työnantajat, yrittäjät, yhdistykset ja asukkaat luovat yhdessä edellytyksiä onnistuneelle kotoutumiselle ja kaupungin kansainvälistymiselle. Ehkäisemme kaupunkialueiden ja väestöryhmien eriytymistä tasapainoisella kaupunkirakenteen ja palveluiden suunnittelulla. Tarjoamme mahdollisuuksia vapaaehtoistoimintaan sekä maahanmuuttajien tukemiseen. Vahvistamme kaupungin

henkilöstön monikulttuurista osaamista ja kielitaitoa.

Parannamme kotoutumisen ja kansainvälistymisen vaikuttavuutta perustamalla International House Porvoon. International House Porvoo (IHP) on monialainen palvelukeskus, joka kokoaa yhteen maahanmuuttajien ja kansainvälisten osaajien kotoutumista ja asettautumista tukevat palvelut. International House Porvoo tukee myös kansainvälisten opiskelijoiden kotoutumista, kielitaidon kehittymistä ja työllistymistä Porvooseen. Tavoitteena on edistää Porvoon elinvoimaa, sujuvoittaa palveluohjausta ja vahvistaa koko kaupunki kotouttaa -periaatetta.

Sujuva siirtymä työelämään

Kehitämme työllisyyspalveluja ja oppilaitosyhteistyötä ja tuemme maahanmuuttajien nopeaa siirtymistä työelämään. Tarjoamme työnantajille apua kansainvälisen työvoiman rekrytoinnissa, kieli- ja kulttuuritukea sekä mahdollisuuksia hyvien käytäntöjen jakamiseen. Luomme toimintatapoja, joilla ennakoimme maahanmuuton määrää ja kotouttamistarpeita. Kehitämme yhteistyötä oppilaitosten kanssa, jotta opiskelijoille löytyisi nykyistä paremmin harjoittelu- ja työmahdollisuuksia paikallisissa yrityksissä ja kaupungin organisaatiossa.

Saavutettava ja esteetön arki

Rakennamme kaupunkia, jossa jokaisella on mahdollisuus hyvään, aktiiviseen ja yhteisölliseen arkeen eri elämäntilanteissa. Kehitämme selkokielistä ja monikielistä viestintää, joka lisää mahdollisuuksia täysipainoiseen osallistumiseen. Panostamme esteettömiin ja saavutettavaan palveluihin, kuten turvallisiin liikkumis- ja liikuntamahdollisuuksiin. Teemme tiivistä ja saumatonta yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa, jotta arjen tuki ja palvelut ovat yhdenvertaisesti kaikkien saatavilla. Huomioimme palvelujen ja kaupungin kehittämisen suunnittelussa iäkkäämmän väestön määrän kasvun ja erilaiset toimintakyvyt sekä tuemme heidän aktiivista arkeaan. Edistämme palveluiden ja harrastusmahdollisuuksien saavutettavuutta kaikille asukkaille huomioiden kielitaidon, asuinalueen ja taloudellisen tilanteen.

Tarve erilaisille kodeille

Tarjoamme monenlaisia asumisvaihtoehtoja eri elämäntilanteissa oleville ihmisille, jotka haluavat myös jäädä Porvooseen. Luomme uuden, kansallisia linjauksia vastaavan asuntopoliittisen toimintamallin. Tavoittelemme vähintään kahden erityisesti ikäihmisille suunnatun asumiskohteen käynnistymistä strategiakauden aikana.

Käytännön toteutus ja vaikutukset

Vahvistamme monialaisia kotoutumispalveluita

Porvoossa palvelemme kaikkia maahan muuttaneita taustasta riippumatta. Toteutamme tätä vahvistamalla kotoutumispalveluita ja perustamalla International House Porvoon.

Kotoutumisen palvelut rakentuvat kahdesta toisiaan täydentävästä kokonaisuudesta:

Kotoutumiskeskus – arjen perusvalmiudet ja tuki

International House – työllistyminen, osaamisen ja asettautuminen

- *Tavoitteena edistää Porvoon elinvoimaa, sujuvoittaa palveluohjausta ja vahvistaa koko kaupunki kotouttaa –periaatetta.*

Kotoutumiskeskus ja International House

Kotoutumiskeskus palvelee ensisijaisesti humanitäärisin perustein muuttaneita, kuten pakolaisia, ja sen painopiste on arjen perusvalmiuksissa, palveluohjauksessa, monikielisessä yhteiskuntaorientaatioissa sekä tuessa niille, jotka eivät ole vielä työelämässä.

International House Porvoo palvelee pääasiassa työ- ja opintoperusteisesti muuttaneita kansainvälisiä osaajia ja heidän perheitään, ja sen toiminnan keskiössä ovat sujuva asettautuminen, työllistyminen, osaamisen hyödyntäminen ja kaupungin elinvoiman vahvistaminen.

Koko kaupunki kotouttaa

Asuminen ja palvelut

- Uusi asumisen ohjelma valmistelussa

Osaamisen parantaminen

- Pakolaisen polku –valmennus kaupungin henkilökunnalle
- Kulttuurien kohtaaminen työssä valmennus
- Rasisminvastainen työ

Sujuvat siirtymät työelämään

- Oppilaitosyhteistyön tiivistäminen ja kehittäminen
- Työnantajatuki

PORVOO BORGÅ

